

Indstillingen til Præsteembeder er der foreslaaet en Forandring fra det nu bestaaende, idet det jo er saaledes nu, at hvor der er to Præster ved en Kirke, har Menighedsraadet kun Indstillingsret for den enes Vedkommende. Den foregaaende ærede Taler (Krohn) udtalte, at den nu foreslaaede Ordning, hvorefter samtlige Embeder skulde besættes efter Indstilling, var baade god og daarlig. Jeg maa tilstaa, at jeg finder, den er ganske særlig daarlig. Naar man i det kirkelige Undvalg synes at være gaaet ud fra, at denne Bestemmelse om, at kun det ene Embede skulde besættes efter Indstilling fra Menighedsraadet, var kommet ind for at hjælpe Præster, der, som det blev sagt før, ikke havde nogen Façade, der ikke var kendt udadtil, eller gamle Præster, som ikke færdedes meget ude omkring, og Præster fra Færøerne og andre Steder, som ikke kunde gøre sig kendt hernede, er dette ikke rigtigt, nej, denne Bestemmelse kom ind for at værne Mindretalene. Jeg husker navnlig, at daværende Medlem af Folketinget, afdøde P. Th. Nielsen med stor Iver netop forfægtede dette Standpunkt, at man maatte værne Mindretallene. Hvis man vedtager Indstilling fra Menighedsraadet for alle Embeders Vedkommende, vil det sige, at her i København kan der ikke ansættes en grundtvigsk Præst mere. Ja, det kan være, der er et enkelt Menighedsraad i København, som vilde indstille en grundtvigsk Præst, men i øvrigt lader det sig ikke gøre. Menighedsraadene her i København er blevet til paa den Maade, at Præsterne har samlet en lille Kreds af deres allernærmeste og er blevet enige om, hvem der nu passende kunde sidde i Menighedsraadet, og de er blevet valgt, der staar ingen Vælgere bag de københavnske Menighedsraad, de er præget af de Præster, som sidder. Jeg vilde anse det for overordentlig uheldigt, ikke blot for Københavns Vedkommende, men overalt omkring i Byerne og for øvrigt overalt, hvor der er to Præster, om man lod det Flertal, som sidder i Menighedsraadet, afgøre, hvem der skal være Indehaver af begge Embeder. Der bør her sikres Mindretallet Adgang til at faa den Præst, det særlig ønsker. I § 39 findes et ganske lille, overordentlig beskedent Tilløb til direkte Præstevalg; jeg har allerede udtalt, at jeg havde ønsket, man var gaaet langt, langt videre.

Jeg kommer derefter til Forslag til Lov om Adgang til Præsteembeder i Folkekirken. Her maa jeg meget beklage, at man har sat de amerikanske Frimenighedspræster og de danske Frimenighedspræster ned i anden

Klasse, at man ikke en Gang mener, at de maa kunne ligestilles med dem, der har aflagt Prøve for Missionærer og er præsteviet her, men mener, at de skal høre til dem, der ikke har Lov til direkte at søge et Embede, men kun kan blive søgt af det paagældende Sogn og skal gennemgaa en vis Skærsild, inden de kan komme i Embede.

Jeg maa ogsaa beklage, at man har udeladt, hvad der stod i den midlertidige Lov, der gælder for Sønderjylland, at der ogsaa skal være Adgang til Præsteembeder for Mænd med tysk Præsteuddannelse. Jeg mener dog, det vil være ret og billigt overfor de tyske Mindretal i Sønderjylland, at de kan faa en Mand med en tysk Uddannelse; selvfølgelig skal han have dansk Indfødsret, altsaa være Nordslesviger, men med tysk Uddannelse. Det er dog givet, at det er det tyske Aandsliv, der for dem er det afgørende, og jeg synes, det vil være en Uret, om man vil paatvinge dem en Mand med dansk Uddannelse. Jeg mener, det normale er naturligvis den danske Uddannelse, men skal en Mand med en saadan dansk Uddannelse have Ansættelse for en tysk Sognemenighed, maa han i hvert Fald have Adgang, og med Understøttelse fra dansk Side, til at komme til Tyskland og dør sætte sig ind i tysk Aandsliv og faa en tysk Uddannelse. Men jeg mener ogsaa, man skal have Adgang til at faa en Præst med fuldt ud tysk Uddannelse, blot at det skal kræves, at hver faar en vis Tid til og Understøttelse til at sætte sig ind i dansk Aandsliv og dansk Kultur. Jeg tror, at det Punkt i den gældende Lov, som man her har udeladt, bør genoptages.

Det foreslaas, at „Forflyttelse til andet Embede kan kun finde Sted paa samme Vilkaar, som er opstillet for den første Ansættelse, dog at Prøven for Biskoppen bortfalder“. Det synes jeg er ret urimeligt; naar man endelig har ladet nogle Mænd uden teologisk Uddannelse slippe ind i Præsteembeder, kunde man dog lade dem gaa videre ad samme Vej, som andre Præster gaar. Men jeg maa i alt Fald gaa ud fra, at de, der allerede er sluppet ind, en hel Del amerikanske Frimenighedspræster og sønderjydske Frimenighedspræster, har Adgang fuldt lige med andre Sognepræster til at blive forflyttet, at de ikke skal komme ind under de Fordringer, som her er opstillet. Jeg vilde gerne høre den højtærede Kirkeminister udtale sig i saa Henseende. Jeg haaber blandt andet, at de sønderjydske Frimenighedspræster, som er rykket ind uden at aflægge dansk Præsteløfte, dog ikke, naar de maaske skal passere Kongeaaen og over-